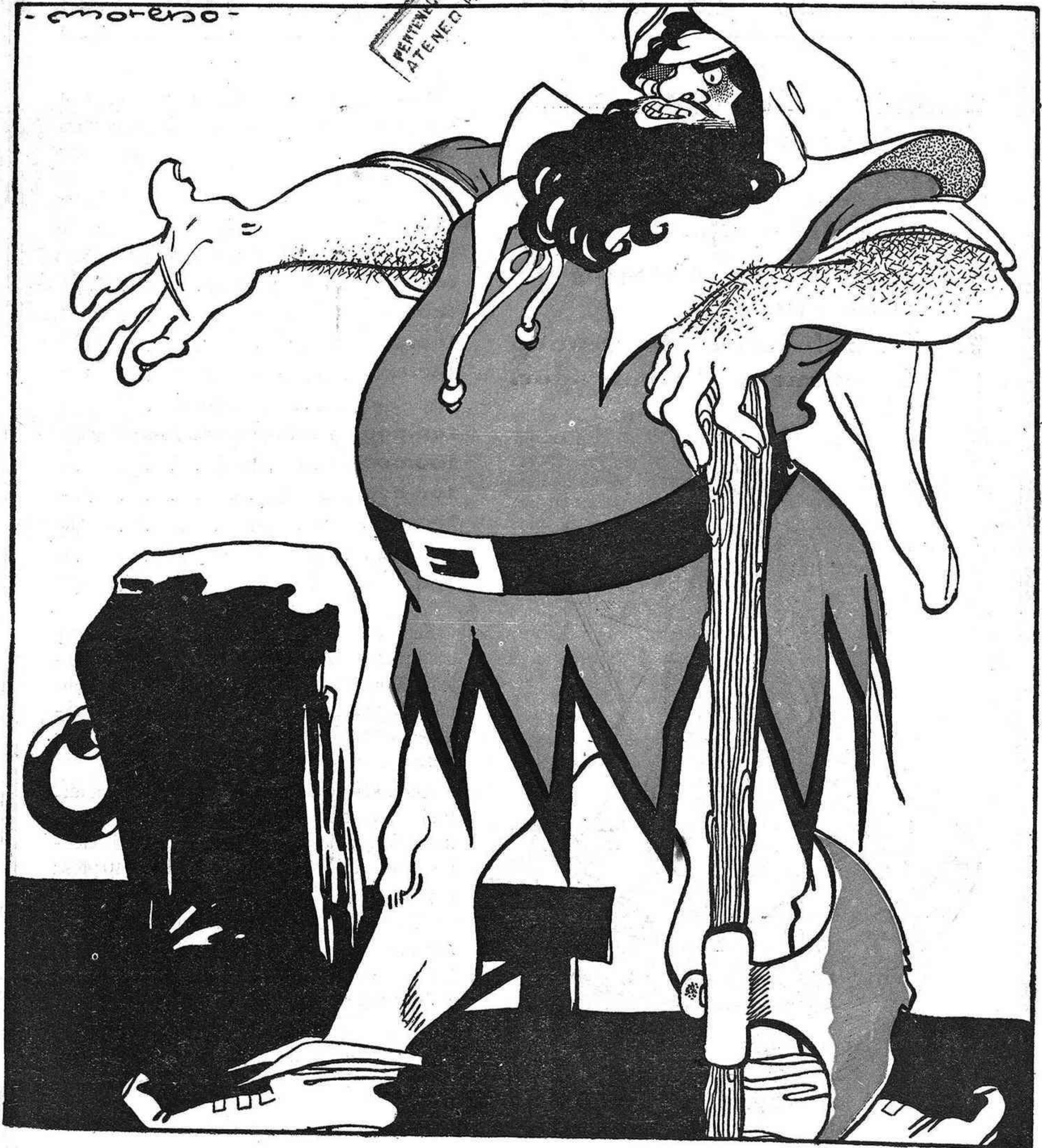

Barcelona, 4 de desembre de 1931

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

ANY LV - 2735

Preu 20 cts. - Atrassats, 40

La condemna de l'ex-rei

—Han abolit la pena de mort, ara que hauria treballat tan de gust!
I m'haurien nomenat proveïdor de la reial casa.

CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, núm. 18

Gran Basar de Sastreria Sistema Nordamericà

BASTIDA s'engrandeix, i el seu èxit obeeix a tres raons:

- 1.ª **La seva nova fórmula en l'art del vestir.**
- 2.ª **Tenir el vostre vestit sempre a punt.**
- 3.ª **La fabricació és venuda directament al comprador.**

Durant les obres d'engrandiment, ocupa el local del costat, i en l'ocasió de tenir unes existències formidables, ens cal liquidar als preus següents:

	Ptes.
100.000 colls i punys, des de . . .	0,10
100.000 vestits xeviot, des de . . .	25,—
100.000 pantalons, des de . . .	5,—
100.000 païames, des de . . .	3,—
100.000 colçotets, des de . . .	1,95
100.000 camisetes seda, des de . . .	1,45
100.000 talls de vestit, des de . . .	5,—
100.000 abrics de gran moda, des de . . .	25,—
100.000 trinxeres, des de . . .	10,—
100.000 camises, des de . . .	4,—
100.000 corbates seda, des de . . .	0,50
100.000 mitges sport, des de . . .	1,45
100.000 sweters, des de . . .	2,50

Secció de mida en vestits, abrics, peces d'etiqueta i de sport, des de 50 pessetes fins les millors classes en fantasia i luxe, a preus moderadíssims; i si fos precis, confecció ràpida i llesta per a lliurar al client a les quatre hores.

En la secció de camises i calçotets a mida, tenim una gran existència en teles i dibuixos de totes classes, fins les més fines i selectes, que oscil·len, els calçotets, de 4 a 10 ptes.; i les camises, des de 10 a 25 pessetes.

Els nostres clients tots són obsequiats amb diversos presents i segells d'Estalvi Popular de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi.

Els de fora de Barcelona seran servits si ens escriuen demanant-nos mostres i figurins i un sistema especial per a prendre les mides.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

La lliçó perduda

ES dretes, a Catalunya, com per tot arreu, són combatives i intel·ligents. Cal reconèixer les dots dels adversaris, per a millor combatre'ls i guanyar-los. Les dretes, a Catalunya, han estat sempre combatives i intel·ligentíssimes. Combatives, perquè mai no han parat un moment de lluitar políticament. No s'han cansat mai en l'elogi de les seves figures representatives ni han parat mai d'atacar a les esquerres. Tant si aquestes han estat en majoria com si han estat en minoria, les dretes han seguit fent forat en el mur esquerrà. Cada dia deien que els seus homes eren els més dignes, els més capacitats, els més honorables, els més prestigiosos, i anaven soterrant tots aquells que no volien acceptar de cap de les maneres el patronatge de les dretes. Així s'anà creant el mite de la capacitat de les dretes i el de la incapacitat de les esquerres. Així ens trobarem un bon dia que tot el moviment nacionalista de Catalunya tenia un to dretista lamentable, i que el fet de la llibertat de Catalunya no era un problema liberal, sinó un problema reaccionari. Es defensava la llibertat de Catalunya sota els auspicis de tota la gama conservadora: religió, proteccionisme, capitalisme...

Les dretes, en aquests trenta anys darrers, tingueren el control del moviment polític català. En tenien la iniciativa i la direcció, la responsabilitat i l'administració. Però, amb tot, com que eren una generació de polítics, freds, intel·ligents i combatius, a mida que anaven creant el més fantàstic mite de la capacitat política, anaven desfent el sentiment esquerrà de Catalunya. Calgué la ventada del 14 d'abril per a enderrocar tota una tradició política; calgué tota l'empenta de les esquerres catalanes perquè les dretes s'apartessin, momentàniament, del camí. Però les dretes, a Catalunya, no s'impressionen per les derrotes, com les esquerres. Els esquerristes, quan perden, es senten abatuts, s'esmicolen uns als altres, donant-se les responsabilitats dels fracassos. El valor dretà té un sol objectiu a defensar: el règim que han trobat instaurat, el patrimoni burgès, l'ordre tradicional, i, per tant, saben que no poden desfer-se, esmicolar-se.

En canvi, les esquerres es passen la vida cercant el com-

bat intrapartidista, perquè sempre hi ha elements que són, o es diuen, més avençats dins de les organitzacions polítiques i socials.

Calgué, com dèiem, la ventada del 14 d'abril, perquè les dretes es sentissin momentàniament apartades de la direcció política del país. Però les dretes, que l'11 d'abril, parlant per boca de Francesc Cambó, deien:

"Els que prediquen la Revolució obliden que a Europa ja fa més de mig segle que no hi ha més Revolucions que les que fa l'exèrcit i les que el Govern consent.

...La Revolució no vindrà ni per obra de l'exèrcit ni per l'acció dels revolucionaris: l'hauria d'acordar el govern i signar-la el Rei, perquè pogués venir de R. O."

A l'endemà de la lluita electoral, el 13 d'abril, quan veieren l'esclat de la victòria republicana i revolucionària, l'òrgan del conservadurisme català, "La Veu de Catalunya", després d'advertir que havien triomfat el mite revolucionari i el mite separatista:

"La Lliga Regionalista és un partit d'ideals, d'ideals que no són potser incompatibles amb tots els dels que triomfaren diumenge..."

Es a dir, la posició política de les dretes era ja la de situar-se al costat del moviment que veien clarament triomfal per a fer-hi intervenir els seus homes. Les dretes foren respectades per les esquerres. El sentit combatiu de les esquerres és purament verbalista. Un cop guanyada la victòria, no senten la necessitat de rebentar l'adversari. Estan contents amb la victòria momentània, que creuen perdurable, com els jugadors de bona fe quan comencen a guanyar, i no s'adonen que el mateix dia del triomf les dretes segueixen tan fermes com abans, perquè el règim social i econòmic és el mateix. A mida que l'home exerceix una funció de govern, es malgasta, i les dretes són allà, en peu de guerra, per anar treient les falles dels que tenen l'autoritat i la responsabilitat del govern.

Les dretes, a Catalunya, són combatives i intel·ligentíssimes. Quan han pogut aixecar-se, ho ha fet. L'atac als homes de les esquerres ha estat dur i apassionat, tan apassionat i tan dur, que els homes de les esquerres no l'haurien fet mai. En les seves mans tingueren el mitjà d'enderrocar el dretisme aventurer de Catalunya quan lo del Banc de Terrassa, quan lo del Banc de Barcelona, quan lo dels suros, quan el resultat d'aquella famosa operació financiera... Llavors la comprensió i el sentit pietós que les esquerres tenen feren enterrament dels escàndols financers i dels *escrocs* que amb un to meravellós s'enduien les fortunes, grans i petites, de l'estalvi català.

Les dretes fan bé de combatre asprament les esquerres. El que fan mal fet, les esquerres, és de no saber-se aprofitar de la lliçó.

I en són tantes, de perdudes!

FRANCESC MADRID

La setmana que ve, "L'Esquella de la Torratxa" publicarà un interessant número dedicat a les modistes i als màrtirs de la llibertat Galán i García Hernández.

Les conseqüències

Cada dia «La Publicitat» rep milers de felicitacions.

Alerta amb les guillotines

L'horror de la Revolució francesa fou la guillotina. Nosaltres, enemics que som i que, segurament, ho seguirem essent, sempre, de la pena de mort, considerem amb tristesa profunda que, sense l'acció de la guillotina, potser d'antuvi hauria fracassat, a França, la primera República.

¿Vol dir això que justifiquem la seva eficàcia, desmentida més tard per la realitat dels fets, i ens requi de veure que entre nosaltres s'hagi efectuat el canvi de règim sense efusió de sang? Mai! La prova de més alta civilitat que pugui donar un poble en la gesta heroica de les seves reivindicacions, l'ha donada el nostre, i té ben guanyada l'admiració que ha desvetllat arreu del món la seva contenció serena i humanitària. Però no ens refreguem amb massa fruïció les mans, que la nostra obra no és acomplerta del tot encara; i si bé la força representativa del terç estat no ha alçat el repugnant cadafalc homeier i ha esborrat amb l'esponja sentimental de la pietat la pena de mort, en les files contràries pullulen els botxins de tota mena: els canons de la "star" per una banda, i per l'altra el tall de les llengües verinoses, dicten més sentències capitals que no en dictà la Convenció en el seu paroxisme sanguinari.

En el traüt de la nostra Revolució, diguem-ne blanca, i per virtut d'una paradoxal inversió de papers, hi ha qui

s'aprofita de les circumstàncies i converteix en miratge l'abolició, dictada per poder de la República, de represàlies bàrbares i cruentes. Els qui havien de passar automàticament a la categoria de víctimes, enardits avui amb la tolerància comprensiva d'un poble que només vol esgrimir l'arma del convenciment, en ús de la raó i no de la força, es redrecen rancuniosos, i en llur voracitat insaciable claven l'ullal a la mà piadosa que hauria pogut anorrear-los i no ha volgut fer-ho.

Cal que el poble visqui amatent i no es deixi embadalir per les falses cançons d'aquestes sirenes hipòcrites que, amb melodies planyívols, entonades al ritme d'una honrada immaculada que mai no han sentit ni practicat, intenten recobrar la força perduda i reconquerir amb ella la possibilitat de satisfer a mansalva, com abans, amb posat de Tartuf, la golafreria dels més immoderats i reprovables egoismes. Desconfieu de les veus detractores que xiulen de falset la tonada farisaica. Per damunt de tot interès de classe i de partit, més enllà de tota maniobra d'alta o de baixa política, ha d'entronitzar-se sempre el veritable interès del poble veritable.

En una magnífica votació, esclatà el 14 d'abril de florida ubèrrima dels anhels populars. Un penetrant perfum de llibertat i de redempció emplenava l'ambient, i els cors dels humils s'obriren com roses beneïdes resplendint a la llum de l'esperança. Però el jardí magnífic era ple d'orugues, i ningú no curà d'aixafar-les. Ara, les orugues compleixen llur missió destructora, i roseguen, a la barreja, les flors i els cardots amb fingiment de besada. L'esperit del poble ha pres forma i vida — ideari que li dona a pleret la força que li és necessària — en la unió de totes les voluntats foses en un sol desig d'emancipació, en un sol afany d'enderrocar per sempre les supremacies que fins avui l'havien sotjovat al més indigne esclavatge. I heu-vos ací que, com a represàlies d'aquest desvetllament alliberador, els clans i les oligarquies — nous Vendéans de la tiara, del ceptre i des les finances — desfiguren l'obra del poble escopint de cantó al rostre dels homes que el representen, siguin o no mereixedors d'aquest blasme. Com si un ideari polític fos un cas de banal fetitxisme substanciat en la moral d'algun o alguns dels seus representants.

Veieu, doncs, com la guillotina dels enemics és l'acusació adreçada constantment al punt vulnerable que faci tronollar el tot, en colpir la part feble.

Alerta, poble! La teva guillotina és el dret del vot. Si algun dels homes que avui dia, i per la teva sola voluntat, regeixen els destins de la teva sort et sembla indigne de representar-te, nega-li el teu ajut per un mai més; però guarda't de no convertir-te en esbirro dels botxins que et tusten, amicals, l'espatlla, tot cercant l'avinentesa de poder decapitar la teva obra amb l'excusa de salvar-te.

ENRIC LLUELLES

No compreu més premsa que l'esquerrana. La de la dreta, que se la mantinguin ells.

Catalunya tindrà aviat les Corts Constituents. Cal que hi sigui representada la joventut, però la joventut responsable, la joventut capacitada. Catalunya és un poble jove. I l'han de fer els joves. No volem més patums. Ja n'hi ha ben bé prou. Volem gent jove, responsable, apassionada, lleial, combativa i constructiva.

UN BON MINYÓ

Ja és sabut que, avui dia, els millors reis són aquells que no es fiquen absolutament en res. Un rei com cal ha d'ésser o un perfecte mussol o un zero a l'esquerra.

Però alguns d'aquests reis han arribat a més; han arribat fins i tot a ocupar un paper subaltern. Aquest és el cas del rei Víctor Manuel amb Mussolini.

El rei d'Itàlia, que ha quedat lliure de preocupacions paternals per haver casat gairebé tots els seus fills i filles, fa una vida completament vegetativa: beu, dorm, menja, fuma i, si el Dictador no el necessita, col·lecciona monedes.

—Així— diu resignadament — faig de bon minyó i no em renyen mai...

RIVALITATS

Ens trobem a la terrassa d'un gran cafè. Una artista, força coneguda, atrau les mirades de tots els parroquians.

Passa un ceguet amb un gos negre i un bastó blanc:

—Una caritat, bona senyora, que no m'ho puc guanyar.

—No en tinc de petits — fa l'"estrella", tota distreta. Aleshores, d'una taula immediata s'aixeca, despitada, una altra artista ja un xic oblidada, i, adreçant-se al pobre, li diu en veu alta:

—Teniu, un duro per mi, i cinc cèntims per aquella senyora que no en té de menuts.

Premi Crexells

Abans, a hores d'ara era tema de totes les converses de penya la proximitat de l'atorgació del Premi Crexells.

¿Qui ha oblidat la cridadissa d'aquell reducte, que abassegà tant de temps tot el que a Catalunya fos gatge literari, davant de l'atorgació del premi a Puig i Ferrer, no sant de la seva capelleta?

¿Qui ha oblidat els set sopars que algun dels autors de la casa — non plus ultra, aleshores — donà a set membres del Jurat, per fer, a part, a cada un d'ells, llegida de l'obra presentada a concurs: set llegides?

¿Què ho fa que avui tothom calli? ¿Ja no té interès català el premi Crexells? ¿Es cridava per indignació, abans, davant dels gosats pigmeus que s'atrevien amb els indiscutibles? ¿Hem arribat ja al: "no es cou per mi, que es cremi"?

Visca Catalunya!!!

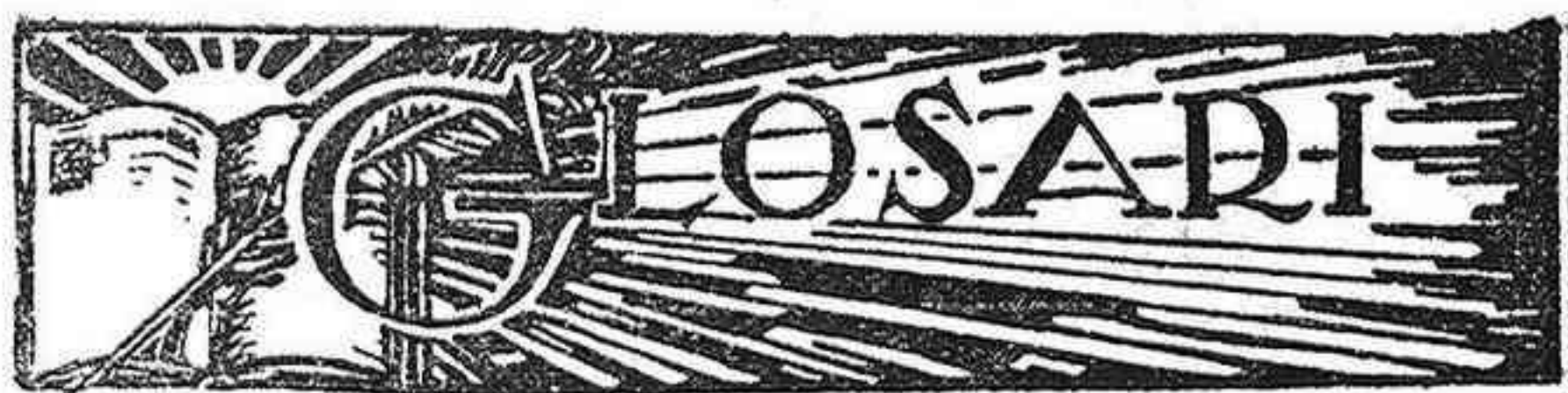

A la ciutat dels bandolers

Salvi's qui pugui, que n'ha arribat un de Barcelona!

El be:—En nom dels meus companys li dono les gràcies, perquè a la fi anirem a l'escorxador en cotxe.

UN ESPECTACLE QUE HOM NO APROFITAM COM C.II.

A Catalunya, amb central a Barcelona, existeix una Associació d'Empresaris. Aquesta Associació explota — les més de les vegades amb una gran fidelitat al mot — teatres i cinemes. Aquesta Associació té empenta i bon ull per al negoci.

Però aquesta Associació no s'ha fixat en l'Ajuntament, no s'ha adonat de l'Ajuntament. I això, aquest oblit, és imperdonable.

Naturalment, hi ha l'excusa de pensar que ningú no ho diria, que a l'Ajuntament fessin comèdia. Però aquesta excusa ja no val, perquè tothom sap que a l'Ajuntament fan comèdia.

No comèdia: comèdies, i de les més divertides. I amb uns actors divertits com pocs. Penseu, per exemple, en el senyor Solà Cañizares. Ni Santpere ni Valerià León ni Aimerich ni Bonafè plegats, com en un cocktail, no tenen tanta gràcia com el senyor Solà Cañizares.

Mireu si és graciós, que àdhuc defensa els jesuïtes!

Algú ha dit — i ho ha dit sense mala intenció, que consti — que el senyor Solà Cañizares ha tingut la virtut de convertir el saló de sessions en una mena de pista d'O-

lympia. Es per això que li deuen haver donat un banquet.

Si Ramper fos a Barcelona, fins Ramper envejaria el senyor Solà Cañizares.

Quines sessions, les de l'Ajuntament! Quina cosa més divertida, senyors! No hi ha cap comèdia més divertida que les sessions de l'Ajuntament!

I tot, gràcies al senyor Solà Cañizares, en col·laboració — algunes vegades — amb els senyors Ferran de Sagarra i Pellicena.

Els senyors Ferran de Sagarra i Pellicena són, però, uns envejosos. Voldrien eclipsar la glòria del mai prou lloiat Solà Cañizares. Però, que s'ho treguin del cap, si és que de cap n'han tingut alguna vegada: el senyor Solà Cañizares és molt més graciós que ells.

No val a badar, senyors empresaris! Penseu que en cap teatre hi ha un espectacle més divertit que a l'Ajuntament. Explotant aquest espectacle, crec que vostès farien un bon negoci. Encara que el públic, un dia, llencés els actors per la finestra.

VIRAI

Sembla que l'Esquerra es disposa a inaugurar la seva gran campanya política. Cal recordar que hom es deu presentar al poble no en les hores de les campanyes electorals, sinó a tothora.

Parla En Pitarra

—Digueu al rellotger d'aquí davant que ho ha fet molt bé.

Del Patronat de la Rambla de les Flors.—Dibuix del nostre company Opisso, que és el que ha cridat més l'atenció en l'exposició organitzada per dit patronat

Capricis i paradoxes

UNA MICA D'HUMANITAT

Cada dia veiem més pobres, famèlics, pels carrers: cada dia veiem més paquets de carn humana que dormen al ras. Sota porxos on xiula el vent per tot arreu, hom hi pot veure famílies senceres, matrimonis amb infants que no tenen ni el bou ni la vaca per escalfar-se. Francament, això, en una ciutat on a hores d'ara ja comencen a instal·lar-se pessebres en els interiors confortables, és una representació massa viva i massa cruel del naixement de Jesús. Caldria una mica menys d'idolatria, i una mica més d'humanitat.

Però, a qui demanar humanitat?... ¿Als que precisament avui es complauen a exagerar o a agreujar la crisi?... ¿Als que fan tots els possibles perquè la misèria, per vergonya de la República, augmenti, i poder-ne denunciar així el seu fracàs?... Es més assenyat de demanar-ne als homes que avui governen les nostres institucions. ¿No ha estat precisament aquest el lema que els ha portat, en bona part, a governar-les?

Recordo haver sentit dir, una vegada, al doctor Aiguader, quan encara no era alcalde, tot planyent-se de la manca d'higiene i d'assistència dels barris pobres, de la misèria de la ciutat:

—Es que en aquestes ciutats burgeses tot és fet només que pensant en el turisme. Els diners hi són malversats en coses purament espectaculars i decoratives!

¿No és hora, doncs, de posar en pràctica aquests sentiments humanitaris? ¿No és hora de començar a fer una

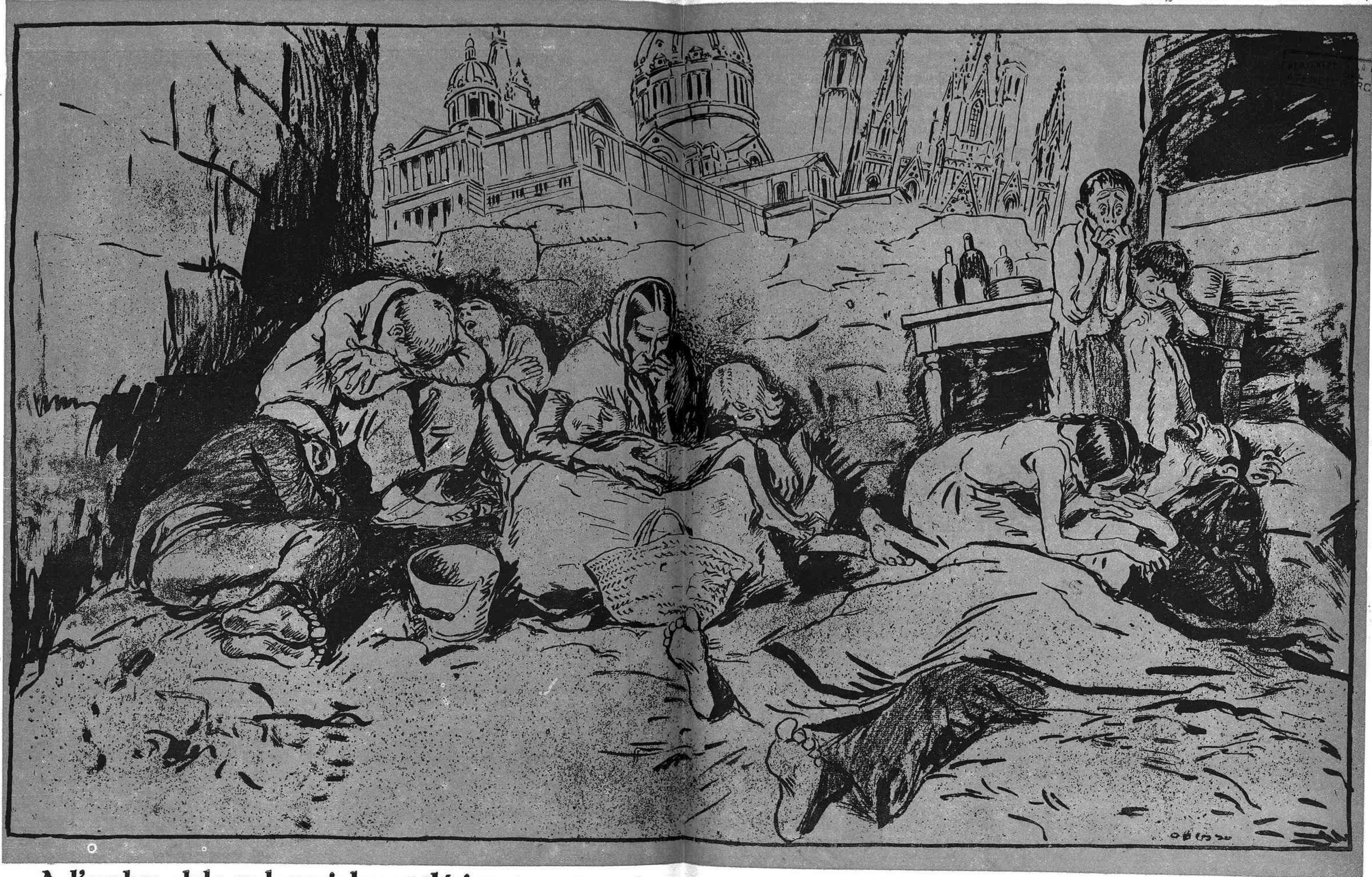
ciutat per viure-hi de debò, una ciutat on els palaus no siguin simplement telons decoratius, o bastits només que per contenir alguna mòmia, alguna ídola o el buit?...

Els directors de la passada Exposició, amb llurs dèries turístiques i enlluernadores, han fornit precisament al doctor Aiguader força palaus que pot aprofitar per als ideals humanitaris: en pot destinar algun o alguns per aixoplugar els que, en aquestes nits hivernals, no tenen casa. Que almenys allò que els homes de la dictadura, amb la seva rapacitat, no van saber fer bell, que els homes de la República ho sàpiguen fer útil!

No és nova certament aquesta idea. Es una idea que està en la consciència de tothom. Cal recollir dignament els nostres pobres. I no volem pas que Barcelona esdevingui una mena de centre de tots els dissortats de la Península, de tots els forasters desvagats. Que hom expulsi els forasters que arribin sense mitjans de vida i sense treball. Però que els que hi restin, que els que hi passin una nit només, tinguin on aixoplugar-se. Que hom no pugui morir de fam i de fred, davant les façanes decoratives, però inhospitalàries de la ciutat.

DOMÈNEC GUANSÉ

Cal tenir present que les dretes no han estat mai generoses amb ningú. Cal que les esquerres facin el mateix.

A l'ombra dels palaus i les esglésies...

...els pobres, els humils, els honrats, moren de fam i de fred.

—«La Publi!»! «La Veu»!
—La veig, però no la compro.

Art i Artistes

HOMENATGE A GALWEY

El Círcol Artístic ha organitzat una exposició-homenatge al mestre Enric Galwey. Al Palau de Belles Arts ha reunit una gran col·lecció d'obres del malaurat pintor, en totes les èpoques de sa vida artística.

Ha estat un esforç considerable, però els organitzadors han assolit un èxit; difícilment podrà tornar-se a veure una manifestació tan completa de l'art català a través del temperament d'un mestre, des de la iniciació fins a la més acabada maduresa.

L'art d'En Galwey ens ha encisat molts anys, per a descobrir-lo ara; i nosaltres, com els organitzadors, sols pretenem, en aquestes ratlles, contribuir a enlairar la memòria de qui tant va treballar perquè la pintura de la nostra terra fos per tot arreu admirada com una de les més fermament caracteritzades d'Europa.

Tot Barcelona passarà per Belles Arts a visitar l'exposició, ver esdeveniment a la nostra ciutat.

BORIEL

La misèria del Teatre Català

Recull d'uns quants comentaris dels molts que s'oïren —i ben gruixuts, per cert— en la conferència d'un dels nostres autors joves més prometedors: segons la seva penya.

* * *

—De què es tracta?

—De la misèria del Teatre Català, comentada per l'intel·lectualment "opulent" Josep Maria Planes.

* * *

"No tenim crítics ni autors ni actors ni teatres ni cadires ni empresaris. No tenim res".

I tot això, glossat en to festiu.
Pleguem!

* * *

"Josep Maria Planes és un bon escriptor. Sobretot quan el que ell vol dir, abans ja ho ha dit un altre".

Contrastos que no entendríeu, si...

—Per què no estrenen, entre alguns, Miquel Llor i Angel Ferran?

Escolteu la resposta. Ens la dona el crític de teatres de "L'Opinió".

"L'Empresa del Teatre Romea — on els han rebutjat les obres — els ha dit: "Les vostres obres estan molt bé; tenen molta qualitat literària, però no són de públic: tindríem un gran èxit de crítica i d'amics, el dia de l'estrena; però l'endemà, el gros públic no vindria: hem de fer obres de Màntua, i d'Alfons Roure, i traduccions".

Preguntem, per la nostra part:

—¿Què ha fet l'èxit de les obres de Josep Maria de Sagarra? No és la literatura que contenen? No és el dring del vers? L'Empresa de Romea no s'apressa a fer llegir versos — literatura — al poeta, quan vol fer un ple? I doncs?

Un actor de Romea, que trobem, ens explica l'enigma:

—"La literatura teatral és una literatura especialíssima. ¿Sabeu per què hem fet tantes representacions de "L'Hostal de la Glòria"? Perquè en aquest hostal es serveix gat per llebre. Literatura de teatre. Entesos?"

Perfectament! Entesos!

COMIC

"Las Leandras". Un bon menú per als vegetarians i un bon programa per als afeccionats al nudisme.

Carn i verdura alhora, amenitzada amb música per pair-la. Ve't ací la darrera estrena d'aquest teatre. Un llibre verd, pujat de to, il·lustrat amb música frívola, amb escenaris combinats a posta per fer desfilars les noies de la companyia davant de decoracions brillants, amb vestits fastuosos i ben fantàstics. Una astracanada, una revista de plaqué amb aires castissos i exòtics, efectistes i trucats, que agraden al públic.

Tot plegat, menys que discret.

ESPANYOL

"El galliner", de Tristan Bernard, traduït per J. M. Peypoc. Vodevil que conserva, en la traducció, tota la gràcia picaresca de l'autor francès, encara que els artistes de l'Espanyol vulguin fer de les seves, per no defraudar la parròquia.

Es vertaderament interessant la factura d'aquest vodevil, si es vol comparar amb els que de consuetud es representen en aquest teatre. Aquí, el vodevil ha degenerat d'una manera grollera i incongruent, àdhuc dona la impressió que no hi ha productors per aquest gènere teatral.

"El galliner", sense ésser una cosa extraordinària, guarda en tota l'obra una alegria un xic verda, però ben acceptable, que l'autor hi juga a gracienc amb molta habilitat, aconse-

guint enllaminir el públic maliciós sense caure a la bajanada. Llàstima que els actors d'aquest teatre tinguin la dèria de transgredir les intencions de l'escriptor amb coses alienes a l'obra, que més aviat la perjudiquen i desgavellen la seva subtilitat, puix encara que els cartells diguin que és adaptat a l'escena catalana, aquesta és incompatible amb les innovacions que escampen per l'obra els seus intèrprets.

La traducció, correcta, i la presentació, també.

APOLO

Ha debutat la companyia del gran tenor català Emili Vendrell. Emili Vendrell sempre és esperat i ben rebut pel nostre

EMILI VENDRELL

públic. Aquesta vegada—com ja és costum en ell—porta una excellent companyia que es fa aplaudir en llurs interpretacions.

Ahir degueren estrenar la sarsuela en dos actes, llibre de Víctor Mora i música dels mestres Ortiz de Zàrate i Palos, "Los hijos de Mourería", de la qual parlarem en el vinent número.

NOVETATS

"La senyora del castell de Shestone" és una novella de Florencia Barclay, arranjada a l'escena per André Bisson i traduïda al català per Rodelles-Riva.

Aquesta obra, d'origen, ja pateix d'aquella uniformitat literària amb què l'autora de "El Rosario" ha singularitzat les seves novel·les.

En el teatre, no sols es mantenen aquestes característiques, ans els tipus perden l'interès que puguin tenir en el llibre; tampoc no han sabut els arranjadors transportar a l'acció aquella amenitat que exigeixen els dos primers actes, que esdevenen en un lloc de platxèria, ni en els dos darrers, que es condensen en un ambient distingit.

Els personatges centrals estan desenfocats. La interpretació de la senyora Fornés i del senyor Torrents, força discreta. La presentació, pobra i dolenta.

Homenatge a Ignasi Iglésies i Santiago Rusiñol

El passat diumenge, a Sant Feliu de Llobregat, tingué lloc una festa simpatiquíssima, una festa de cordialitat i de fervor a la gloriosa memòria d'Ignasi Iglésies i Santiago Rusiñol.

Hi collaboraren l'Ajuntament, l'Escola de Declamació, Miquel Rojas, la Unió Coral, els "Amics de l'Art i de les Lletres" i el poble en pes.

Sant Feliu de Llobregat donà els noms d'Ignasi Iglésies i Santiago Rusiñol a dos carrers de la població. Acte seguit, al teatre de la Unió Coral, hom representà *El pati blau* i *La senyora Marieta*.

El nostre company Lluís Capdevila, que hi assistí amb el bon amic Josep Sunyol i Garriga, donà una conferència sobre la vida i l'obra dels dos grans catalans que Sant Feliu homenatjava. Les seves paraules, plenes de fervor, foren acollides amb grans aplaudiments.

Que a Romea, aquest mes, sols faran obres d'avantguarda.

Ja ho sabem: "Ràdio Xicago W. P. H. 15" i "Els Pastorets".

* * *

Que la companyia del tenor Vendrell, a l'Apolo, pensa fer calderades.

Ray Ventura

La formidable orquestra de jazz que avui debuta a Olympia

—Jo està bé que hom visqui d'illusions.

* * *

Que un conegut empresari està acabant el llibre d'una revista local amb els seus granets de política.

Que no es descuidi, si vol tenir èxit, de posar-hi *La Publi* i el superhom Brunet (Q. P. D.).

* * *

Que no va al *Teatro Nuevo*, per Reis, la companyia Velasco.

Que hi va En Pep Viñas, amb una companyia d'Opereta.

* * *

Que les 30.000 pessetes de presentació de *Las Leandrias* no es veuen ni de Montmeló.

El que es veu en la presentació són molts pebrots i tomàtecs.

* * *

Que un empresari de sarsuela d'aquesta ciutat pensa regalar, per Nadal, un gall a cada espectador.

Essent de sarsuela, regalar un gall, és una cosa facilíssima.

* * *

Que En Santpere ha contractat el cantant i fotogènic Goula.

Bé. Pel que es veu, vol fer *opereta* catalana...

* * *

Que a Mallorca s'organitza la setmana d'homenatge a Rusiñol.

I en el programa figuren les obres de l'immortal mestre, "*La Mare*", "*L'Auca del senyor Esteve*" i "*L'alegria que passa*", representades per una companyia de primer ordre del teatre català.

* * *

Que *Els artistes reunidos* acaben per Reis la temporada del Victòria.

Bé ha durat prou, aquesta reunió...

BRIK

A Niça, el nebot del rei d'Egipte ha estat condemnat per estafa.

Quina honra per la família!

❖

Diuen de Roma que, d'ara endavant, les campanes de la Basílica Vaticana es mouran elèctricament.

I per què no fer així mateix un Papa elèctric?

Potser seria encara més infallible.

❖

Benavente declarà, de primer, que li havien violat la correspondència.

"Les delícies d'un règim—deia.— Les delícies d'un règim!"

Després, però, ha declarat que mai no havia cregut que aquesta violació hagués tingut lloc en territori espanyol.

No res; les delícies d'un comediant, diem ara nosaltres, les delícies d'un comediant!

Potser, a fi de comptes, resultarà que el violat ha estat ell. Però no d'ara, eh? No d'ara.

Hom ha concedit al senyor Unamuno el títol de "Primer Jabalí de la República".

Ens sembla un "jabalí" molt tronadet.

Mal per mal, preferim a Pérez Madrigal.

❖

A Amèrica tenen en estudi la construcció de trens que assoliran una velocitat de 250 quilòmetres per hora.

Ens sembla que la República espanyola no corre tant.

¿Es que potser és un tren carreta?

❖

Diuen de Lió que ha mort en aquella ciutat l'inventor de la bicicleta.

I hom diria que la bicicleta és ja un vehicle prehistòric!

❖

"Pel catalanisme—digué Azaña en una ocasió memorable— Catalunya serà lliure; i en treballar nosaltres, apuntalats en vosaltres, treballem per la nostra mateixa llibertat i obtindrem la llibertat d'Espanya. Lluny d'ésser inconciliables la llibertat de Catalunya i la d'Espanya, són la mateixa cosa."

❖

Un advocat barceloní va anar a llogar un pis al carrer de Pelayo, i li feren donar sis-centes pessetes en concepte de paga i senyal, abans de formalitzar el contracte.

En arribar al moment de la signatura d'aquest, l'administradora de l'immoble—era una senyora—li digué que per a llogar-li el pis s'havia de comprometre a anar a missa cada diumenge.

Amb tal motiu, hi ha una denúncia presentada al Jutjat.

Procurarem assabentar-nos del número de l'immoble, i si el sabem, el darem a conèixer als nostres lectors, perquè coses d'aquestes cal tenir-les presents a la memòria.

❖

S'han complert onze anys de l'assassinat d'aquell gran home que es digué Francesc Layret i que morí víctima del seu deure i de les seves conviccions.

Per quan es deixa aixecar un monument a l'il·lustre defensor dels obrers?

❖

A la Ronda de Sant Pau fou atracada una fotografia. Els lladregots només es pogueren endur deu drets.

Ja sabem el que devia dir l'amo de l'establiment al cap dels atacadors, en fer-li a mans una quantitat tan reduïda: —

—Posa't tranquil... i fes-te retratar.

HERNIATS

(Trencats)

Tingueu sempre present que els millors aparells del món per al guariment de tota mena d'hèrnies són els de la **Casa Torrent**, sense traves ni elàstics engorrosos de cap mena; no molesten ni fan embalum i s'emmotllen com uns guants. Homes, dones i nens, han d'usar-ne. En bé de la vostra salut no heu de comprar mals braquers ni embenats de cap mena sense abans visitar aquesta casa: **13, Carrer Unió, 13, Casa Torrent, Barcelona.**— Molta cura a no equivocar-vos de casa.

CARTELERA

TEATRE CATALA ROMEA

COMPANIA VILA-DAVI

Avui, divendres, nit, a un quart d'onze, l'obra nordamericana original de Ramsay Mac Lean i Eleanor Jeffery, aportació de Melcior Font,

RADIO XICAGO W. P. H. 15

Totes les nits,

RADIO XICAGO W. P. H. 15

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de vodevil i espectacles moderns de
JOSEP SANTPERE

Avui, divendres, nit, a un quart d'onze, èxit grandios del model dels vodevils, d'En Tristan Bernard,

EL GALLINER

Es despatxa a tots els Centres de Localitats

TEATRE POLIORAMA

COMPANIA MARIA LLUISA RODRIGUEZ

Avui, divendres, nit, a un quart d'onze, la divertida comèdia,

DOS DAMAS EN EL TABLERO

Totes les nits,

DOS DAMAS EN EL TABLERO

TEATRE VICTORIA

Gran companyia de sarsuela en la qual figuren els formidable cantants: B^o LDRICH - GORGÉ - SIMÓN

Tots els dies la obra cim de la temporada

EL RENEGADO

OLYMPIA CIRC EQÜESTRE

Avui, divendres, nit, primer dels dos únics grans concerts de Jazz per

Ray Ventura and his Collegiens

Demà, dissabte, tarda, Segon Concert

Es despatxa a Comptaduria i als Centres de Localitats

TEATRE APOLO

Companyia de sarsuela i opereta de EMILI VENDRELL

Avui, divendres, tarda, escollit programa. Nit, a un quart d'onze, la sarsuela en dos actes, de Víctor Mora, música dels mestres Ortiz de Zárate i Francesc Palos,

LOS HIJOS DE MOURERIA

Protagonista: EMILI VENDRELL

Aneu a veure al

CINE URQUINAONA

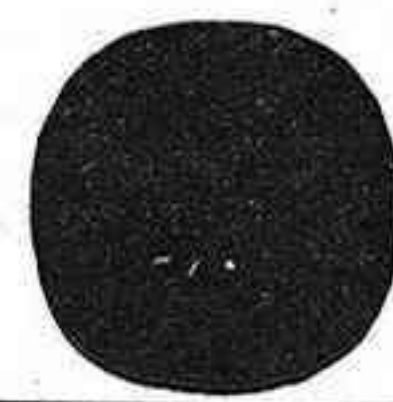
La llama sagrada

El film parlat
en castellà de major emoció

i

La casa de la flecha

Film policíac per LEON
MATHOT

DOS EXITS • DOS EXITS

Grandiosos èxits en el
LIDO CINE

de la deliciosa opereta

MON COEUR INCOGNITE

(El meu cor incògnit)

Creació de

MADY CHRISTIANS

i

JEAN ANGELO

i

LE DEFENSEUR

(El defensor)

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inútilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRÉ

Vies urinàries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els *Catxets del Doctor Solvré*. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugles, etc., tan perillós sempre i que neces-

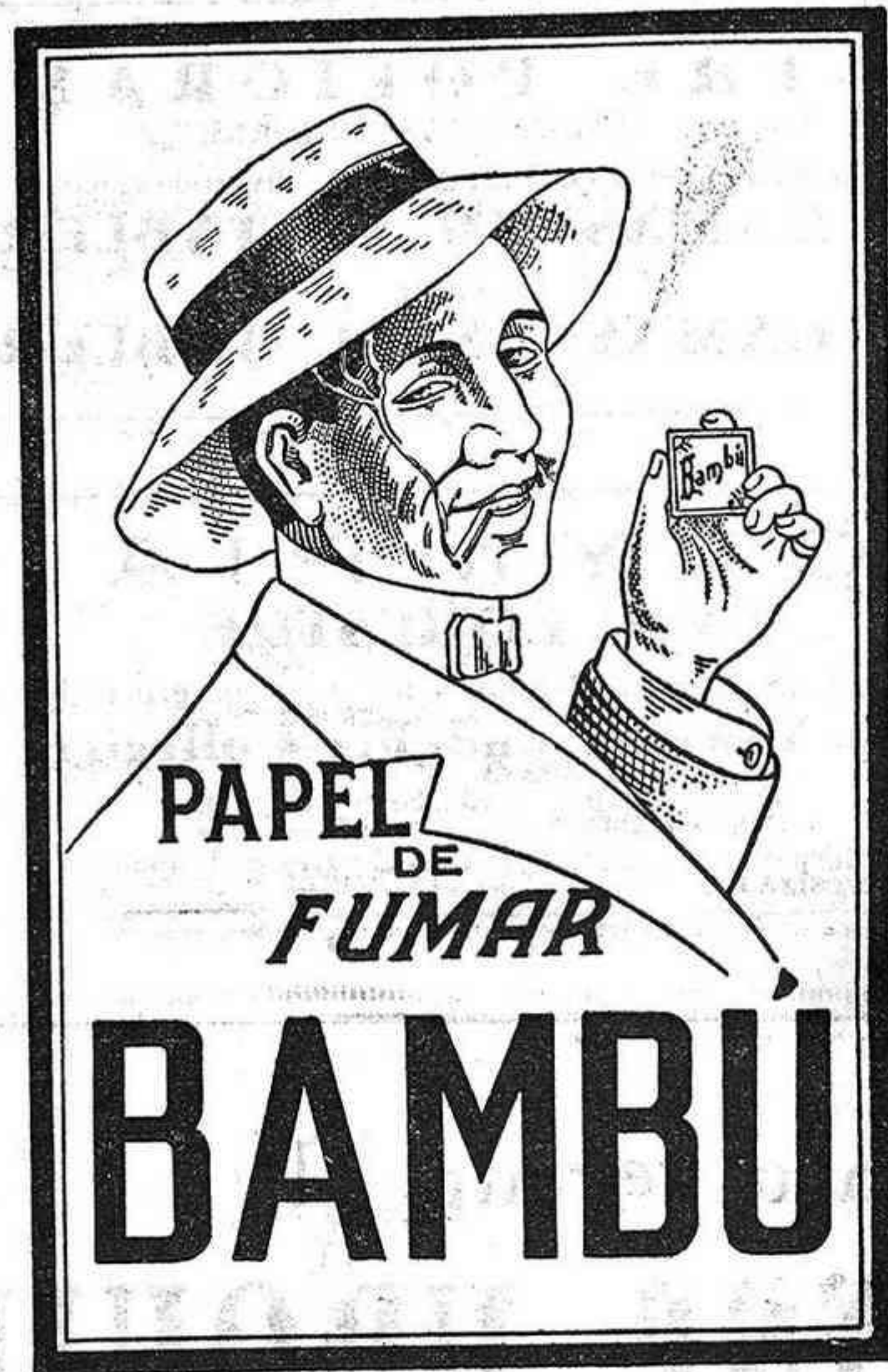
siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda: 5'50 ptes. caixa

Impureses de la sang: *Sifilis* (avari...), *escames*, *herpes*, *ulceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les *Pindoles depuratives del Dr. Solvré*, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, florons, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòria* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les *Gragees potenciàls del Dr. Solvré*. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pesse- es 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franqueig a *Oficines Laboratori Sòkatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona*, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament, tractament i guariment de les dites malalties.

FEROTYL
ETERNITÀ
JUVENITÀ

Especific de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt eficaç per a combatre la NEURASTENIA, en fotes les seves manifestacions.

Es el més poixant esstimulant de l'activitat neuro-espino-mèduo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Producte pluri-glandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

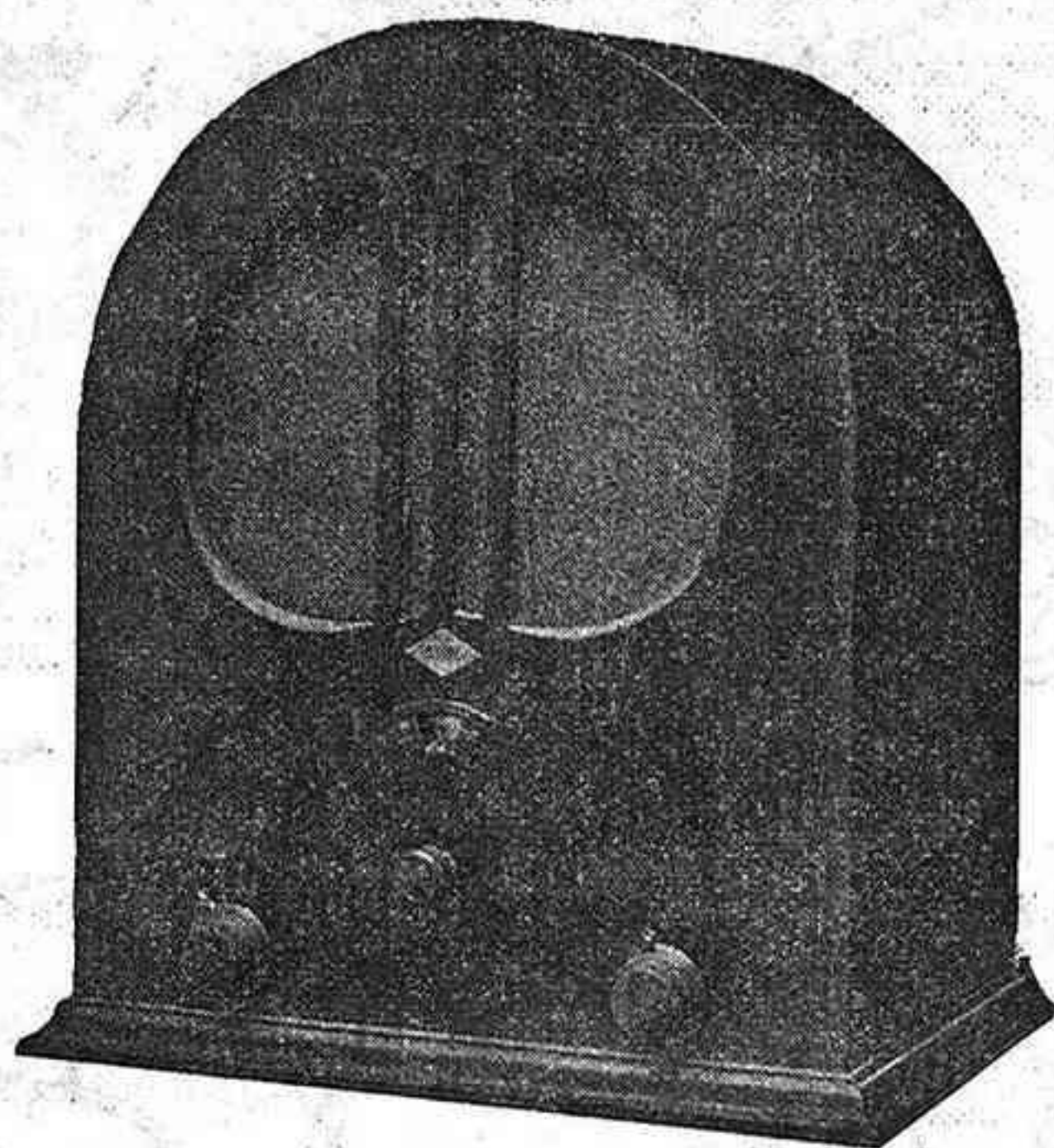
No conté, ni estricnina, ni fosfurs, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dufrem
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon 18631
Preu: 21'75 ptes.

Receptor RADIO CLIMO

enxufable al corrent, sense antena

Ramon Climent

Consell de Cent, 266 :: Telèfon 23058

PREU: 400 PESSETES

LLIBRERIA ESPANYOLA D'ANTONI LOPEZ

Rambla del Mig, número 20

BARCELONA

Telèfon número 18692

◀ **DICCIONARI** Català-Castellà Castellà-Català ▶

Per A. ROVIRA I VIRGILI

Preu: 15 pessetes

EN PREPARACIÓ

ALMANAC DE

L'Esquella de la Torratxa

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en Urances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al librerer Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certícat. Als corresponals se'ls atorguen descomptes

L'ex-rei fora de la llei

Fora de la llei, sí; però, ja ho veuen: molt tranquil i ben acompanyat.